

INTERVISTË ME Z. LULZIM GECI - DREJTOR I SHËRBIMIT KLINIK TË ORTOPROTETIKËS

Lulzim Geci

Drejtor i Shërbimit Klinik të Ortoprotetikës
Qendra Klinike Universitare e Kosovës

Kur është themeluar shërbimi Klinik i Ortoprotetikës?

Shërbimi Klinik i Ortoprotetikës ka filluar që para luftës si shërbim i pavarur, ndërsa në vitin 1999 është inkuadruar në kuadër të Qendrës Klinike Universitare të Kosovës me vendimin e Qeverisë së atëhershme, të përkohshme. Në vitin 2002 është bërë një memorandum bashkëpunimi në mes të Hencicap International (Organizatë humanitare për rehabilitimin e pacientëve) dhe Ministrisë së Shëndetësisë.

Organizata "Hencicap International" nga Franca, ka organizuar trajnim me kohëzgjatje 2 vjeçare, me stafin profesional për të kryer shërbime të Ortoprotetikës dhe me këtë rast janë pajisur me certifikata. Ndonëse është e nevojshme marrja e licencës për teknikët.

Kjo klinikë ka filluar punën me proteza të drurit, të marra nga qyteti Nish i Serbisë, ndërsa pas luftës ka filluar krijimi i resurseve këtu duke përfshirë proteza të plastikës, një teknikë më e avancuar dhe më e përshtatshme për pacientët.

Ju lutem na përshkruani aktivitetet që kryen institucioni juaj?

Aktivitetet që kryen ky institucion janë ndihmesat ortopedike ku përfshihen këpucët ortopedike, shtojcat për kompensim tek shkurtesa e gjymtyrës, shtojcat ortopedike (1 parë), riparimi i këpucëve ortopedike dhe ndihmesat e lëkurës për amputimet e Chipart/Symes.

Ndihmesat protetike përfshijnë: Protezë definitive mbi gju - gjuri i lirë - pacienti aktiv apo i rëndë, protezë definitive mbi gju - gjuri i bllokuar - pacienti aktiv ose i rëndë, protezë definitive mbi gju - gjuri i lirë - pacientët më të moshuar dhe të lehtë, protezë definitive mbi gju - gjuri i bllokuar - pacientët më të moshuar dhe të lehtë, protezë definitive nën gju, protezë Chopart / Symes, proteza për disartikulim të kërdhokullës, protezë e përkohshme mbi gju - gjuri i lirë, protezë e përkohshme mbi gju - gjuri i bllokuar, protezë e përkohshme nën gju, riparimi i protezave.

Ndihmesa ortotike përfshijnë: orteza AFO, arteza

plastike peroneale, ortoza KAFO, ortoza HKAFO, rripat e Pavlikut, Atalanta aparati, hilgirajner aparati, longetat për parakrah dhe dorë, mider shkarkues, pektus aparati, korset për kifoze, korset plastik (TLSO, LSO), qafore Thomas-I, riparim i ortozave.

Shërbimet e fizioterapisë - këto shërbime nënkuptojnë rehabilitimin e amputimeve kryesisht për të ecur si dhe rehabilitimin fillestar dhe këshillat për rastet e skoliozave, deformimet e shputave dhe kërdhokullave.

Konsultimet mjekësore

Konsultime mjekësore në QOP, kanë për qëllim që në bashkëpunim me orto-protezin të precizojnë termet teknike për ndihmesat ortoprotetike të përshkruara. Sigurohet koordinimi multidisiplinar i shërbimeve që ofrohen në QOP dhe kualiteti i të gjitha prodhimeve në QOP.

Prodhimi i një proteze bëhet sipas përshkrimit të mjekut, tutje kalon tek tekniku, këpucëtari etj., që mund të shkojë deri në 2 javë deri në finalizimin e saj. Një protezë që bëhet mbi gjunjë arrin shifrën 3000-4000 euro e varësisht nga rastet mund të arrijë deri në 30 000 - 40 000 euro.

Cilat janë sfidat me të cilat ballafaqohet Shërbimi i Ortoprotetikës?

Në vitin 2022, Qeveria e Kosovës mori vendim për të pajisur invalidët e luftës me proteza dhe si rezultat i mungesës së mjeteve të duhura në këtë Klinikë, ata u detyruan që të bëjnë këto proteza në një vend tjetër. Ndërsa me vendimin e ri Qeveria e Republikës së Kosovës, përkatësisht zyra e Kryeministrit, ka shprehur përkrahjen që protezat e cilësisë më të lartë të fillojnë të përpunohen në Klinikën e Ortoprotetikës.

Implementimi i këtij vendimi që përfshin fillimisht aftësimin e stafit profesional e tutje krijimin e protezave më të avancuara do të jetë sfidë kryesore për Klinikën e Ortoprotetikës.

Sa i përket aspektit infrastrukturor, objekti është renovuar 3 vite më parë dhe është në rregull. Qasja fizike është e përshtatshme për pacientët,

Korrespondenca:
lulzim.geci@rks-gov.net

mjetet e punës nuk mungojnë etj.

Një ndër sfidat më të mëdha ka qenë periudha e para 10 viteve, ku kemi qenë 12-13 punëtorë të angazhuar, kjo si rrjedhojë e pensionimit të disa kolegëve ose edhe largimit të tyre nga vendi i punës për jashtë vendit. Duke parë nevojën dhe kërkesën kjo çështje u zgjidh më 2022, me punësimin e 5 teknikëve të ortoprotetikës, 3 teknik të këpucëtarisë dhe 1 teknik të bandazhës. Tani mbulohen të gjitha kërkesat e pacientëve në raport me numrin e stafit.

Sfidë tjetër në veçanti mbetet që ky profesion nuk është akoma në aspektin arsimor, në vendin tonë.

Një mesazh për lexuesit tanë?

Inkurajoj lexuesit studentë që të marrin këtë profesion megjithëse mund të duket jo i rëndësishëm, por ka rëndësi jashtëzakonisht të madhe.

Ndërsa përkrahjen më të madhe e presim në aspektin e njohjes së profesionit dhe në qasjen e ligjit të pagave.

Uroj që të ketë sa më pak raste të tilla dhe shëndet të plotë për qytetarët e Republikës së Kosovës.

